

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XL. — Izdan in razposlan dné 18. junija 1895.

Vsebina: (Št. 80.—81.) 80. Ukaz o državnih podporah za domače obrtne razstave. — 81. Ukaz, da se občina Lubna odkazuje okolišu okrajnega sodišča kroměříškega na Moravskem.

80.

Ukaz trgovinskega ministerstva z dné 10. junija 1895. l.

o državnih podporah za domače obrtne razstave.

1. Državno podporo morejo dobiti ne samo deželne, ampak tudi krajinske (regionalne) in pa strokovne razstave.

Z deželnimi razstavami se razumevajo podjetbe, ki hočejo kazati izdelke in pridelke nekega določenega upravnega ozemlja (neke določene dežele) ter namerjajo podati sliko njegovega obrtnostnega in obrtnega razvoja. Pri krajinskih (regionalnih) razstavah se namerja razkaz obrtnostnega in obrtnega razvoja nekega manjšega okoliša (enega ali več političnih okrajev). Pri strokovnih razstavah se hoče brez zemljepisnega omejila pokazati stopinja razvoja, katero je dosegla ta ali ona veja obrtnosti ali obrta.

2. Obrtne razstave, katere se napravijo v tém državnem ozemlju, bode po zmislu nastopnih določil država podpirala po méri novcev, kateri se vsako leto za to dovolé v finančnem zakonu.

3. Državna podpora se smé dodeliti samó taki razstavi podjetbi, o kateri se je

a) trgovinsko ministerstvo na podstavi postavljenega programa in mnenja, izprošenega od trgovinske in obrtne zbornice v dotičnem okraju, oziroma pri deželni razstavi od vseh zbornic v deželi, res prepričalo, da je podpora te razstavne podjetbe vpravičena;

b) kateri mestna občina, kjer naj se razstava napravi, oziroma ako gré za deželno razstavo, tudi dotični deželni zastop dodeli kolikor moči lepo podporo;

c) prošnjo za podporo je treba vložiti vsaj šest mesecev, pri deželnih razstavah pak vsaj eno leto pred dnevom, katerega se razstava odpre;

d) naposled se mora predložiti tudi izjava razstavne komisije, da se ona podvrže po trgovinskem ministerstvu izdanemu pravilniku o sestavi in delovanju presojevalnega odseka pri domačih obrtnih razstavah (glej prilogo).

Trgovinsko ministerstvo bo, odločujoč o prošnjah za državno podporo obrtnim razstavam, pazilo tudi na to, ali si morda več takih podjeteb ne škoduje druga drugi in pa, ali se one ne napravljajo prena gloma druga za drugo.

V nekem določenem okraju trgovinske zbornice vsako leto praviloma ne bo država podpirala več kakor eno samo krajinsko razstavo. Ako je

v kakem kraju že bila obrtna razstava, se bo mogla nova taka podjetba podpirati samó tedaj, kadar je od prejšnje razstave preteklo že precej let.

4. Državna podpora more biti v denarni podporščini, v državnih darilih trgovinskega ministerstva ali pa v tem, da se na stroške države razstave vdeležé državni zavodi ali po državi podpirani muzeji.

5. Kot državna darila trgovinskega ministerstva se delé častne diplome, srebrne in bronaste medalje (svetinjé). Dovolilo državnih daril je, ne gledé pogojev, omenjenih v točki 3., zvezano s pogojem, da razstava traja vsaj štiri tedne. Častne diplome se delé samó pri deželnih razstavah.

6. Za priznavanje državnih daril veljajo ta-le načela:

- a) Državna darila trgovinskega ministerstva so namenjena v pohvalo izvrstnih del domačih industrijcev in obrtnikov. Zlasti se častne diplome kot najviša državna darila morejo priznavati samó takim domačim firmam, ki zeló in široko slujejo po svoji posebni imenitnosti in svojih delih na obrtniškem in obrtnem polju (kakor so: nove iznajdbe, uvedba zboljšanega ravnanja pri delu v domačih deželah, veliki fabriški obrati, odlični izdelki umetalne obrtnosti in tehnike, vzorne naprave za blaginjo delavcev).

Pravico do državnih daril imajo praviloma samo narejnik, ne pa tudi trgovci.

Državna darila trgovinskega ministerstva se dalje smejo priznavati samó posameznim razstavljalcem (ne pa tudi skupnim razstavam).

Kadar bi razstavna komisija menila, da dela kakega inozemskega razstavljalca ali trgovca izjemoma zaslužijo, da se nagradijo z državnim darilom trgovinskega ministerstva, tedaj je ta slučaj predložiti v odloko trgovinskemu ministerstvu.

- b) Vsi državni zavodi so izločeni od nagrajanja z državnimi darili.
- c) Državna darila imajo, ne gledé na tvarino, iz katere so narejena, prednost pred drugimi razstavnimi darili, ki se še delé.
- d) Pri deželnih razstavah se smejo za podelitev državnih daril predlagati praviloma samó razstavljalci dotične dežele, pri krájskih

razstavah pa samo razstavljalci dotičnega okoliša.

Ako bi se razstavni komisiji zdelo primerno, odstopiti od tega načela, treba si je o dotičnem nasvetu izprostiti odloko trgovinskega ministerstva.

- e) Vsakemu predlogu za nagrado, katerega stavi kaka razstavna komisija, oziroma kak presojevalni odsek zastran podelitve državnih daril, je na kratkem priložiti razloge, kateri po mnenju nasvetovalcev opravičujejo priznavo té odlike dotičnemu razstavljalcu.
- f) Ako je kak razstavljalet že kedaj dobil neko določeno državno darilo trgovinskega ministerstva, se smé on, ako gré za razstavne predmete iste vrste, še le po preteku desetih let zopet predlagati za isto odlikovanje; z nižim državnim darilom nagrajeni razstavljalci se pak morejo ne gledé na ta rok pri kaki poznejši razstavi, pomakniti do višega državnega darila.

Da se bo na to načelo pazilo, je treba spisek imen tistih razstavljalcev, katerim razstavna komisija, oziroma presojevalni odsek namerja podeliti kako državno darilo, pred dokončno priznavo naznaniti trgovinskemu ministerstvu, katero piše spisek o firmah, ki so bile pri obrtnih razstavah odlikovane, in pa o času teh odlik.

- g) Pazèč na spredaj stoječa načela, pristoji razstavnim komisijam svobodno podeljevanje državnih daril, dovoljenih po trgovinskem ministerstvu. Proti njih sklepom se je moči pritožiti na trgovinsko ministerstvo samó v toliko, kolikor bi se bili v nemar pustili predpisi, izdani po trgovinskem ministerstvu.

7. Za sestavo in delovanje presojevalnega odseka pri domačih obrtnih razstavah naj veljajo določila priloženega pravilnika.

8. Vlada si pridružuje primerno vplivanje na vodstvo obrtnih razstav, katerim se je podelila taka državna podpora. V izvrševalni odbor vsake po državi podpirane deželne razstave se v ta namen odpošlje zastopnik političnega deželnega oblastva; pri krájskih (regionalnih) in strokovnih razstavah je načelniku tistega političnega oblastva prve stopinje, v čegar okolišu se razstava napravi, dati sedež in glas v razstavnem odboru, in ta uradni organ mora skrbeti za to, da se izpolnjujejo določila pričujočega ukaza.

Wurmbrand s. r.

Pravilnik

o sestavi in delovanju presojevalnega odseka pri domačih obrtnih razstavah

(v izvršilo točke 7. / ministerskega ukaza).

Za obrtne razstave v domačih deželah, za katere se od države zahteva kakoršna koli podpora, naj v bodoče o sestavi in delovanju presojevalnega odseka veljajo ta-le načela:

Splošna določila.

P r e d m e t p r e s o j e .

Člen 1.

Presojati se morejo samó predmeti, izdelani po razstavljalcih.

Člen 2.

Za darila ne tekmujejo tiste obrtnostne in obrtne firme, ki so po svojem načelniku ali deležniku opravnega vodstva zastopane v dotičnem oddelku presojevalnega odseka (presojevalne komisije, glej člen 9.), ali katerih voditelji so se njih obravnave vdeleževali kot izvedenci.

Sicer je vsakemu razstavljalcu dovoljeno, precej ob zglasilu izjaviti, da ne tekmuje za darilo; na poznejše take izjave se ni več ozirati.

Ako se razstavljalet odpove nagradi, s tém še ni presojevalni odsek izgubil pravice, da preskusi njegove razstavljene predmete.

D a r i l a .

Člen 3.

Razstavni komisiji je dano na voljo, da razen kakih dovoljenih državnih daril deli tudi še druge odlike presojevalnega odseka.

Za priznavanje državnih daril veljajo določila, razglašena z ministerskim ukazom z dné 10. junija 1895. l.

Da se nadzira njih izpolnjevanje in da se sploh morejo varovati javne koristi ob razstavi, ki se npravi, treba je pri deželnih razstavah v razstavni komisiji dati sedež in glas zastopniku deželnega oblastva, v vseh okolišnih pak načelniku za kraj razstave pristojnega političnega oblastva prve stopinje.

Sestava presojevalnega odseka.

Člen 4.

Razstavni komisiji je dano na voljo, da ali sama imenuje ves presojevalni odsek ali pa da ga dá deloma voliti po razstavljalcih.

Od vseh udov presojevalnega odseka naj jih bo polovica največ vzeta izmed razstavljalcev, ki se vdeležujejo dotične podjetbe; druga polovica bodi vzeta nekaj izmed strokovnjakov, ki se razstave ne vdeležujejo, nekaj pa izmed konsumentov.

Trgovinskim in obrtnim zbornicam razstavnega okoliša je dodeliti priméren zastop v presojevalnem odseku. Isto velja o c. k. avstrijskem muzeju za umetnost in obrtnost gledé vseh umetne obrtnosti se tičočih razstav večega pomena, in pa o tehnološkem obrtnem muzeju gledé razstav večega obsega, ki se ozirajo zlasti na tehniške reči.

V koliko se je pri sestavljanju presojevalnega odseka ozirati tudi na obstoječa obrtna društva, to se prepušča prevdanku razstavne komisije.

Trgovinskemu ministerstvu in ministerstvu za bogočastje in nauk se pridružuje pravica, poslati v presojevalni odsek po enega poslanca.

Člen 5.

Na čelu zbora o prisodbi daril stoji načelnik. Pri krajinskih (regijonalnih) razstavah je razstavni komisiji dano na voljo, da ga ali sama imenuje ali pa dá voliti po razstavljalcih. Pri deželnih razstavah se imenovanje načelnika pridružuje deželnemu načelniku.

Načelnik presojevalnega odseka je dolžan voditi vse posle preskuševanja.

On mora skrbeti:

1. da vsakemu presojevalnemu razredu (vsaki presojevalni komisiji) o pravem času dojdejo na eni strani vsa po razstavljalcih njih oddelka vposlana pojasnila o razstavljenih predmetih in obrtovanju, na drugi strani pa vsa dotična ukazila razstavne komisije ali vsega presojevalnega odseka (člen 6.);

2. da se razstavljalcem o pravem času dá na znanje, da si misli presojevalni odsek ogledati njih razstavo (člen 8.);

3. da se preskuševanje in presojanje predmetov (člen 7.) vestno in nepretrgoma nadaljuje, in

4. da posamezne presojevalne komisije lahko moči naglo sklepajo o priznavi daril.

V véliki seji presojevalnega odseka mora on predsedovati. Sej presojevalnih razredov odsekovih (presojevalnih komisij) se smé vdeleževati s posvetovalnim glasom.

Člen 6.

Ob pričetku presojevalnega dela naj ves presojevalni odsek porazdeli približno na posamezne skupine in razrede vsa darila, ki se sploh bodo razdelila.

Člen 7.

Za merodajne za sodbo presojevalnega odseka se zlasti morajo šteti te-le točke:

A. V tehniškem oziru.

- a) Novost predmeta, oziroma ravnanja, po katerem se izdeluje;
- b) novost uporabljene tvarine;
- c) novost ali posebnost oblike;
- d) dobrota in dovršenost dela;
- e) zboljšava v metodi izdelovanja;
- f) raba novih ali zboljšanih metod pri narejanju predmeta;
- g) obseg nareje;
- h) primerno nizka cena;
- i) posebe pri strojih in priredih: naprava kake posebno važne varnostne priprave.

Razen na tehniški dovršene izdelke je zlasti paziti na izdelovanje dobrih predmetov za rabo manj imovitim razredom prebivalstva.

B. V umetalniškem oziru.

Dober okus v nareji izdelka (izvrstnost gledé na obliko, barvo in okras).

Za primerno sredstvo, da se poviša formalna izvrstnost predmeta, se priporoča razpis posebne vrste daril (medalje ali diplome za dober okus).

To darilo pak je prisojati samó takim estetično dovršenim razstavljenim predmetom, kateri vsem zahtevam vstrezajo tudi v tehniškem oziru.

Člen 8.

Presojajoč razstavljene predmete naj se presojevalni odsek skuša prepričati, ali in v koliko je dotične predmete res naredil razstavljalet.

Ako bi se presojevalnemu odseku pokazali kaki dvomi, je razstavljalet dolžan dokazati, da je razstavljene predmete naredil res sam.

Presojevalni odsek naj dalje pazi na to, da ne odlikuje samó odličnih samostojnih razstavljalcev, ampak da prizná tudi zasluženim sodelovalcem njih delež.

Člen 9.

Gledéna najmanjše število članov presojevalnega odseka se je držati tega, da bodi vsak oddelek (vsaka skupina ali vsak razred), ki ga je samostojno presojati, torej vsaka posamezna razstava v resnici ogledana in preskušena po presojevalni komisiji, sestoječi iz tréh udov in sestavljeni po zmislú člena 4., odstavka 1.

Sestavljajoč te presojevalne komisije je gledati na to, da bodi vsaka njih presoji odkazana vrsta blaga zastopana, ako moči, vsaj po enem posebnem strokovnjaku v nji.

Ako se presojevalni odsek deloma sestavlja po volitvi izmed razstavljalcev (člen 4.), treba se je na to okolnost primérno ozirati, kadar se sestavljajo posamezne presojevalne komisije.

Vsak presojevalni oddelek (skupina ali razred) ima pravico, predlagati, da naj se privzamejo večaki, katere pokliče razstavna komisija in kateri naj se opravi presojevalnih oddelkov vdeležujo s posvetovalnim glasom.

Člen 10.

Vsaki oddelek presojevalnega odseka (vsaka presojevalna komisija) sklepa s prosto večino glasov; kadar je enoliko glasov, odločuje glas predsednikov.

Poročevalec ali zapisnikar, kateri se za to določi, naj o vsaki priznani nagradi spiše pismeno mnenje in naj na kratko pové razloge, zakaj se je darilo prisodilo (§. 7.).

Kadar bi se pokazala potreba, kako presojevalno skupino ali kak presojevalni razred (člen 9.) razdeliti na več pododdelkov, tedaj je sklepe poslednjih šteti za veljavne še le tedaj, ko so jih popreskusili in potrdili vsi udje te presojevalne skupine.

Za priznavanje daril je potreba, da je navzočna večina dotičnega presojevalnega oddelka (presojevalne komisije), če tudi bi pri ogledovanju in presojanju predmetov ne bilo res toliko udov navzočnih.

Člen 11.

Sklepi, ki so jih vkrenili posamezni presojevalni oddelki, se dodatno preskušujejo in eventualno izpreminjajo po vsem presojevalnem odseku le v toliko, kolikor bi ti sklepi prekoračili število daril, ki so na razpolaganje, ali kolikor bi se spoznalo, da so se posamezni oddelki ravnali po bistveno različnem presojevalnem merilu ali da so se v nemar puščali državni in drugačni predpisi, ki so ustanovljeni za priznavanje daril.

Čas za dela presojevalnega odseka.

Člen 12.

Prizadevati si je, da se dela presojevalnega odseka dokončajo v prvi polovici razstavne dobe, vsakakor pak tako zgodaj, da bo moči kake reklamacije preskuševati in o njih odločevati še v času, dokler razstava traja.

Posledek del presojevalnega odseka je trgovinskemu ministerstvu naznaniti in darila porazdeliti še pred koncem razstave.

Reklamacije.

Člen 13.

Na reklamacije se je ozirati le toliko, kolikor one obsegajo okolnosti, ki so presojevalnemu odseku ostale neznane, ali kolikor se tičejo tega, da so se zanemarili obči državni ali drugačni predpisi, ki so ustanovljeni za priznavanje daril.

Odloka o reklamacijah pristoji razstavnim komisijam na podstavi mnenja, ki ga odda načelnik presojevalnega odseka (§. 5.)

O došlih reklamacijah proti sklepom presojevalnega odseka in o njih odlokah je poročati vladnim organom, ki so po členu 3. do 5. tega pravilnika pokličani v sodelovanje.

Ti organi naj skrbé za to, da se izpolnjujejo tukaj izrečena načela.

Člen 14.

Kolikor v pričujočem pravilniku ni nič določenega o posameznih prašanjih, ki se tičejo sestave in delovanja presojevalnega odseka pri obrtnih razstavah, prepušča se ustanovitev teh stvari razstavnim komisijam.

Wurmbrand s. r.

81.

Ukaz pravosodnega ministerstva z dné 10. junija 1895. l.,

da se občina Lubna odkazuje okolišu okrajnega sodišča kroměříškega na Moravskem.

Na podstavi zakona z dné 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) se občina Lubna izločuje iz okoliša okrajnega sodišča zdounškega ter se odkazuje okolišu okrajnega sodišča kroměříškega.

Ta ukaz stopi v moč in veljavo 1. dné januarja 1896. l.

Schönborn s. r.

It is a well-known fact that the medical profession has been the subject of much criticism and attack in recent years. This is due to many causes, but one of the most important is the fact that the public has become more educated and more critical of the medical profession. This has led to a demand for more scientific and rational methods of treatment, and for a more thorough and systematic education of the medical profession. The American Medical Association has been the leader in this movement, and has been successful in many of its efforts to reform the medical profession. It has been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to adhere to certain standards of practice, and in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public.

The American Medical Association has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public.

The American Medical Association has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public.

The American Medical Association has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public.

The American Medical Association has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more open and honest in its dealings with the public. It has also been successful in securing the passage of laws which require the medical profession to be more responsible for the health of the public.